

# งานวิจัยตำราการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1<sup>1</sup>

## Research on Elementary Japanese Writing Textbook

สร้อยสุดา ณ ระนอง<sup>2</sup>

### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาหาข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุงตำราวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 รหัสวิชา 358231 และวิธีการสอนให้ตรงกับความประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยพัฒนาภาษาญี่ปุ่นด้านการเขียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เรียนจำนวน 53 ฉบับ เรื่อง “ตำราเรียงความภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1” และประกอบรายละเอียดโดยการสัมภาษณ์ผู้ลงทะเบียนเรียนวิชาดังกล่าวในภาคต้น ปีการศึกษา 2546 จำนวน 2 คน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าตำราที่ผู้เรียนคาดหวังควรเป็นตำราที่ประกอบด้วยตัวอย่างเรียงความมากกว่า 1 ตัวอย่างในแต่ละบท มีคำศัพท์ สำนวน อักษรคันจิ คำอธิบายไวยากรณ์อย่างละเอียด มีแบบฝึกหัดท้ายบทครบถ้วน และหัวข้อเรียงความควรมีความหลากหลาย สำหรับด้านการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนมีความพึงพอใจหรือเห็นด้วยกับวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้อยู่ในปัจจุบันในระดับมาก ส่วนทัศนคติต่อการเขียนเรียงความนั้นพบว่าผู้เรียนชอบเขียน ชอบอ่านเรียงความของตนเอง และฟังเรียงความผู้อื่นในระดับปานกลาง แต่กลับชอบให้มีผู้วิจารณ์เรียงความของตนในระดับมาก ส่วนอุปสรรคหลักในการเขียนเรียงความได้แก่อิทธิพลจากภาษาแม่ รู้คำศัพท์น้อย ขาดความแม่นยำในการใช้ไวยากรณ์พื้นฐาน และรู้อักษรคันจิน้อย ตามลำดับ และรูปแบบที่เหมาะสมในการเรียนวิชาการเขียนเรียงความนั้น ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกับวิธีการที่ผู้สอนใช้อยู่

ผลการศึกษาี้คาดว่าจะเป็ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ยิ่งในการนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงตำราวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 ให้มีเนื้อหาสมบูรณ์และตรงกับความประสงค์ของผู้เรียนยิ่งขึ้น

<sup>1</sup> งานวิจัยนี้ได้รับเงินทุนสนับสนุนการเรียนการสอนคณะมนุษยศาสตร์ งบประมาณเงินรายได้ปี พ.ศ. 2546

<sup>2</sup> ดร. สร้อยสุดา ณ ระนอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ

## ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ปัจจุบันภาษาญี่ปุ่นทวีบทบาทสำคัญยิ่งในด้านการติดต่อสื่อสารทั่วโลกในประเทศไทยมีการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นทั้งในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน รวมถึงสถาบันสอนภาษาต่างๆ

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นยังมีจำนวนน้อยมาก ผลการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทยของกนกวรรณ เลาหะบุรณกิจ (Kanokwan Laohaburanakit, 2001: 179) พบว่าในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพียง 22 ชิ้น และในบรรดางานวิจัยเหล่านี้ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเป็นการวิจัยที่มุ่งอธิบายคำศัพท์ สำนวน รูปประโยคที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง งานวิจัยที่มีแนวโน้มเป็นทฤษฎีทั่วไปมีจำนวนน้อย

นอกจากนี้ ในการเรียนการสอนวิชาการเขียนเรียงความในระดับมหาวิทยาลัยของประเทศไทยนั้นยังไม่มีตำรา หรือคู่มือที่เหมาะสมสำหรับการสอนนักศึกษาชาวไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท ตำราที่ใช้ทั่วไปเป็นตำราภาษาญี่ปุ่นที่เขียนขึ้นโดยคนญี่ปุ่นเพื่อสอนนักศึกษาชาวญี่ปุ่นหรือสอนนักศึกษาต่างชาติในประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น ดังนั้น จึงสมควรที่จะมีการทำการวิจัยเกี่ยวกับตำราการเขียนเพื่อนำมาประกอบเป็นข้อมูลหนึ่งในการผลิตตำราที่ดี มีคุณภาพ และเหมาะสมสำหรับการสอนวิชาการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยประโยคผิดในเรียงความชั้นต้นและชั้นกลางของนักศึกษาชาวไทยวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 2 และ 3 จากมหาวิทยาลัย 5-7 แห่งในกรุงเทพมหานคร ช่วงปี พ.ศ. 2542-2544 เป็นเวลา 2 ปี ต่อเนื่องกัน ผลของการวิจัยประโยคผิดในเรียงความภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นและชั้นกลาง พบว่านักศึกษาชาวไทยมีปัญหาประโยคผิดด้านไวยากรณ์ร้อยละ 78 และร้อยละ 73 และมีปัญหาการใช้คำช่วยมากเป็นพิเศษ (สร้อยสุดา ณ ระนอง, 2546)

ผลงานวิจัยข้างต้นชี้ให้เห็นว่านักศึกษาชาวไทยมีจุดอ่อนในด้านไวยากรณ์อย่างไร และครูผู้สอนสมควรจะชี้แนะหรือแก้ไขประการใด แต่ไม่ได้ทำการวิจัยเรื่องเนื้อหาตำรา และความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับตำราที่ใช้ ซึ่งตำราที่เหมาะสมมีส่วนอย่างยิ่งที่จะเกื้อหนุนให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเขียนของตนเอง ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาข้อมูลเพื่อหาแนวทางปรับปรุงตำราวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 รหัสวิชา 358231 และวิธีการสอนให้ตรงกับความสามารถของผู้เรียน เพื่อช่วยพัฒนาภาษาญี่ปุ่นด้านการเขียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Mizutani (1997) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาด้านการเขียนเรียงความ (Teaching Composition) ว่าในการพัฒนาด้านการศึกษาวิชาเรียงความนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงจากเรื่องพื้นฐานคือการวางรากฐาน ด้านความหมาย และการวางแผนการศึกษา รวมทั้งการศึกษาในแง่ที่เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมด้านการศึกษา ภาษาญี่ปุ่นในองค์กรรวม การศึกษาวิจัยว่าวิธีการเขียนแบบใดจะเหมาะสมกับวัตถุประสงค์นั้นๆ อย่างไร และสาเหตุที่การศึกษาด้านการเขียนเรียงความยังมีความจำเป็นก็เพราะยังไม่มีงานวิจัยใดที่จะตอบคำถามพื้นฐานได้อย่างเพียงพอในปัจจุบัน

Tanaka, Tsubone and Hajikano (1998a) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์การให้คะแนนเรียงความภาษาญี่ปุ่นที่ใช้เป็นภาษาที่สอง โดยใช้แบบสอบถามถามชาวญี่ปุ่นทั่วไปกับครูผู้สอนชาวญี่ปุ่น ผลการวิจัยพบว่าโครงสร้างพื้นฐานของเกณฑ์การให้คะแนนเรียงความประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ ความถูกต้อง โครงสร้างรูปแบบ เนื้อหา และความสมบูรณ์ของเรียงความ ในเรื่องเกณฑ์การให้คะแนนนั้น ทั้งครูผู้สอนและคนทั่วไปต่างให้ความสำคัญในด้านเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญกับการถอดเสียง (การเขียนตัวอักษร) น้อย และครูผู้สอนให้ความสำคัญกับเรื่องโครงสร้างรูปแบบมากกว่าคนทั่วไป

Tanaka, Tsubone and Hajikano (1998b) ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยต่อเนื่องจากงานข้างต้น โดยเน้นประเด็นเรื่องปัจจัยที่กำหนดเกณฑ์การเขียนเรียงความที่ดี และพบว่าการจัดอันดับความสำคัญเกณฑ์การให้คะแนนเรียงความสอดคล้องกับความสามารถการใช้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน กล่าวคือเกณฑ์ที่ได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นๆ คือ ความถูกต้อง การอ่านเข้าใจง่าย การใช้รูปประโยคขั้นสูง การใช้อักษรคันจิ แต่อย่างไรก็ตามความน่าสนใจของเนื้อหา และความชัดเจนของสารที่ต้องการจะสื่อก็ได้รับการประเมินค่าที่สูงเช่นกัน

Nishimura (1998) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ประโยคผิดในจดหมายขอโทษของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 1 จากแง่มุมของความถูกต้องของประโยค พบว่าผู้เรียนมีปัญหาหลัก 4 ประการ ได้แก่ ความยากในการใช้ภาษาถ่อมตัวและยกย่อง การใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องในการอธิบายเหตุผลแก้ตัว และความแตกต่างจากคนญี่ปุ่นในการเลือกใช้สำนวน ความแตกต่างจากคนญี่ปุ่นในการพูดพาดพิงถึงเรื่องไม่พึงประสงค์ รวมถึงความขาดกลยุทธ์ในการพูดอย่างนุ่มนวล และระดับความอันตรายในการก่อให้เกิดการเสียหายเกี่ยวกับเนื้อหาในการพูดแก้ตัว ซึ่งความไม่ถูกต้องนี้มีสาเหตุจากอิทธิพลของภาษาอังกฤษและความขาดความเข้าใจทางด้านภาษาสังคมเกี่ยวกับพฤติกรรมกรพูดขอโทษในภาษาญี่ปุ่น

Kushida (1998) ศึกษาวิธีการสอนการเขียนเรียงความโดยเน้นประเด็นเรื่อง การสื่อสารบทความแตกต่างทางวัฒนธรรมในวิชาการเขียนจดหมายของนักศึกษาวิชา เอกภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พบว่าวิธีการเขียนของนักศึกษา สะท้อนถึงวัฒนธรรมความคิดที่แตกต่างกันระหว่างคนไทยกับคนญี่ปุ่น

Soysuda Naranong and Ueda (2001) ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องคำช่วย no ใน ภาษาญี่ปุ่น และคำว่า “ของ” ในภาษาไทย จากประโยคคิดไวยากรณ์ในเรื่องความของ นักศึกษาชาวไทย ซึ่งเป็นการวิจัยเจาะจงเฉพาะด้านไวยากรณ์ โดยเน้นประเด็นเรื่องคำช่วย พบว่านักศึกษาชาวไทยมีแนวโน้มที่จะใช้คำช่วยผิดเพราะอิทธิพลของภาษาที่ 1 และมีความสับสนในเรื่องการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่น

ภัทรวรรณ อยู่เย็น และคณะ (2002) ศึกษาวิเคราะห์ประโยคคิดในเรื่องความ ชั้นกลางของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 24 คน พบว่าประโยคคิด มีหลากหลายทั้งด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากอิทธิพลของภาษาแม่ ดังนั้น ครูผู้สอนควรจะมี ความเข้าใจภาษาแม่ของผู้เรียนในระดับหนึ่ง ในการชี้แนะนั้น ควรจะให้นักศึกษารู้จักสังเกตที่ผิดของตนเองและของเพื่อนด้วยตนเอง นอกเหนือจากการที่ครูผู้สอนแก้ไขให้แต่เพียงประการเดียว

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาชาวไทยเป็นงานวิจัยที่ เน้นการวิเคราะห์ประโยคคิดเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่พบงานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการ ศึกษาด้านการทำคำราการเขียนภาษาญี่ปุ่นที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

## วิธีการดำเนินการวิจัย

### 1. อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยใช้ข้อมูลส่วนใหญ่จากแบบสอบถาม รวมทั้งข้อมูลจาก การสัมภาษณ์ และการสำรวจเอกสารโดยศึกษางานวิจัยย้อนหลังที่เกี่ยวข้อง เอกสารต่าง ๆ และคำราการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น ชั้นกลางที่มีใช้กันแพร่หลายในประเทศ ญี่ปุ่นและในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา

### 2. เครื่องมือและประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือหลักคือ แบบสอบถาม ในหัวข้อเรื่อง “ คำราเรียง ความภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 รหัสวิชา 358231 ” โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นการถามความคิดเห็นต่อเนื้อหาคำรา สภาพการเรียนการสอน อุปสรรคในการเขียนเรียง

ความ และรูปแบบที่เหมาะสมในการเรียนวิชาการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 รวมถึงข้อเสนอแนะอื่นๆ ซึ่งลักษณะข้อคำถามในตอนที 2 มีทั้งลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คำถามให้เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ คำถามให้เลือกข้อใดข้อหนึ่ง และคำถามปลายเปิด

แบบสอบถามดังกล่าวได้รับการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจะส่งแบบสอบถามให้กับนิสิตผู้ลงทะเบียนเรียนวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 รหัสวิชา 358231 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2546 จำนวน 2 กลุ่ม รวม 55 คนซึ่งเป็นนิสิตวิชาเอกและโทภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 2-4 และได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวนทั้งสิ้น 53 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.36

### 3. ขอบเขตการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตำราการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 ที่ผู้วิจัยใช้สอนอยู่ในภาคต้น ปีการศึกษา 2546 จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยใช้เวลาในการวิจัยประมาณ 4 เดือน คือ ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม ถึง 31 ตุลาคม 2546

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้นำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2.1 นั้น เป็นระดับความพึงพอใจหรือความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่ โดยแบ่งออกเป็นระดับคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

| ระดับความพึงพอใจหรือเห็นด้วย | ระดับคะแนน |
|------------------------------|------------|
| มากที่สุด                    | 5          |
| มาก                          | 4          |
| ปานกลาง                      | 3          |
| น้อย                         | 2          |
| น้อยที่สุด                   | 1          |

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับคะแนนข้างต้นตามช่วงคะแนนดังนี้

| ช่วงคะแนน | ระดับความพึงพอใจหรือเห็นด้วย          |
|-----------|---------------------------------------|
| 1.0-1.7   | ไม่พึงพอใจหรือไม่เห็นด้วย             |
| 1.8-2.5   | พึงพอใจน้อยหรือไม่ค่อยเห็นด้วย        |
| 2.6-3.3   | พึงพอใจปานกลางหรือเห็นด้วย            |
| 3.4-4.1   | พึงพอใจมากหรือเห็นด้วยอย่างมาก        |
| 4.2-5.0   | พึงพอใจมากที่สุดหรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง |

ในจำนวนคำถาม 20 ข้อ ในข้อ 2.1 แบ่งออกเป็นประเด็นหลักๆ ได้ดังนี้

| ประเด็นหลัก                             | ข้อคำถาม          |
|-----------------------------------------|-------------------|
| เนื้อหาตำรา                             | ข้อ 1,2,3,4,5,6,7 |
| วิธีการสอน                              | ข้อ 8,9,13        |
| เกณฑ์การให้คะแนนและการแก้ไขข้อผิดพลาด   | ข้อ 10,11,16      |
| รูปแบบการเขียนเรียงความ                 | ข้อ 12,17,18      |
| ทัศนคติผู้เรียนต่อวิชาการเขียนเรียงความ | ข้อ 14,15,19,20   |

ในข้อ 2.2 เป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับอุปสรรคในการเขียนเรียงความ ซึ่งมีปัจจัยต่างๆ ให้เลือก 9 หัวข้อ และให้เลือกเติม 1 หัวข้อ ผู้วิจัยได้แปลความหมายโดยใช้คำร้อยละใน 9 หัวข้อแรก

ในข้อ 2.3 เป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบที่เหมาะสมในการเรียนวิชาการเขียนเรียงความ โดยมีคำถาม 6 หัวข้อ เป็นคำถามให้เลือกข้อใดข้อหนึ่งเพียงข้อเดียวในแต่ละหัวข้อซึ่งมี 2 ตัวเลือก ผู้วิจัยได้แปลความหมายโดยใช้คำร้อยละเช่นเดียวกับข้อ 2.2

## ผลการวิจัยและวิจารณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีดังนี้  
ตอนที่ 1: รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 53 คน แบ่งเป็นเพศหญิงและชาย ดังนี้

| เพศ  | จำนวน | ร้อยละ |
|------|-------|--------|
| หญิง | 43    | 81.1   |
| ชาย  | 10    | 18.9   |
| รวม  | 53    | 100.0  |

2. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม (นิสิตชั้นปีที่...) มีรายละเอียดดังนี้

| ชั้นปีที่        | จำนวน | ร้อยละ |
|------------------|-------|--------|
| นิสิตชั้นปีที่ 2 | 23    | 43.4   |
| นิสิตชั้นปีที่ 3 | 20    | 37.7   |
| นิสิตชั้นปีที่ 4 | 10    | 18.9   |
| รวม              | 53    | 100.0  |

นิสิตชั้นปีที่ 2 ทั้งหมด 23 คนเรียนเป็นวิชาเฉพาะบังคับของวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 30 คนเรียนเป็นวิชาโทเป็นส่วนใหญ่ มีผู้เลือกเรียนเป็นวิชาเลือกเสรีเพียง 3 คน และนิสิตสังกัดคณะมนุษยศาสตร์ 50 คน มีนิสิตจากคณะสังคมศาสตร์ 2 คน และจากคณะบริหารธุรกิจ 1 คน

3. สำหรับเกรดเฉลี่ย (GPA) นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามได้เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.50-2.98 จำนวน 10 คน เกรดเฉลี่ย 3.00-3.73 จำนวน 40 คน และมีผู้ไม่ระบุ 3 คน จัดได้ว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

ตอนที่ 2:

2.1 ความคิดเห็นต่อเนื้อหาตำราและการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม สรุปผลในประเด็นหลักได้ดังตารางที่ 1

1. ในด้านเนื้อหาตำรา พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจหรือเห็นด้วยในค่าเฉลี่ย 3.4 จัดอยู่ในระดับมาก
2. ในด้านวิธีการสอน พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจหรือเห็นด้วยในค่าเฉลี่ย 4.0 จัดอยู่ในระดับมาก
3. ในด้านเกณฑ์การให้คะแนนและการแก้ไขข้อผิดพลาด พบว่าผู้เรียนเห็นด้วยใน ค่าเฉลี่ย 4.0 จัดอยู่ในระดับมาก
4. ในด้านรูปแบบการเขียนเรียงความ พบว่าผู้เรียนเห็นด้วยในค่าเฉลี่ย 3.9 จัดอยู่ในระดับมาก
5. ในด้านทัศนคติผู้เรียนต่อวิชาการเขียนเรียงความ พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในค่าเฉลี่ย 3.1 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1

| ประเด็นหลัก                             | N  | Minimum | Maximum | Mean   | Std. Deviation |
|-----------------------------------------|----|---------|---------|--------|----------------|
| เนื้อหาตำรา                             | 53 | 2.57    | 4.29    | 3.4259 | .3816          |
| วิธีการสอน                              | 53 | 3.33    | 5.00    | 4.0000 | .4385          |
| เกณฑ์การให้คะแนนและการแก้ไขข้อผิดพลาด   | 53 | 2.33    | 5.00    | 4.0881 | .5070          |
| รูปแบบการเขียนเรียงความ                 | 53 | 2.67    | 5.00    | 3.9182 | .4429          |
| ทัศนคติผู้เรียนต่อวิชาการเขียนเรียงความ | 52 | 1.75    | 4.75    | 3.1971 | .5844          |

สำหรับรายละเอียดในแต่ละหัวข้อรวม 20 รายการในตอนๆี่ 2.1 นั้น สามารถ  
 แจกแจงค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความหมาย(ความพึง  
 พอใจหรือเห็นด้วยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น) ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

| รายการ                                                                                 | N  | Minimum | Maximum | Mean   | Std.<br>Deviation | Meaning     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----|---------|---------|--------|-------------------|-------------|
| 1. คำราที่ใช้อยู่ปัจจุบันเข้าใจง่าย                                                    | 53 | 2.00    | 5.00    | 3.3208 | .6729             | ปาน<br>กลาง |
| 2. คำรามีเนื้อหาเหมาะสม                                                                | 53 | 2.00    | 5.00    | 3.4340 | .6048             | มาก         |
| 3. คำรามีความยาวพอเหมาะ                                                                | 53 | 2.00    | 5.00    | 3.3585 | .7097             | ปาน<br>กลาง |
| 4. ศัพท์ ส่วนวนในคำรามีเพียงพอ                                                         | 53 | 1.00    | 5.00    | 2.9434 | .9285             | ปาน<br>กลาง |
| 5. คำอธิบายไวยากรณ์ในแต่ละบทมีความจำเป็น                                               | 53 | 2.00    | 5.00    | 4.2075 | .7431             | มากที่สุด   |
| 6. คำถามหรือแบบฝึกหัดท้ายบทมีความจำเป็น                                                | 53 | 1.00    | 5.00    | 3.7547 | .8967             | มาก         |
| 7. เนื้อหาในคำรายากเกินไป                                                              | 53 | 1.00    | 4.00    | 2.9623 | .6783             | ปาน<br>กลาง |
| 8. การทบทวนไวยากรณ์ที่เคยเรียนมาแล้วมี<br>ความจำเป็น                                   | 53 | 3.00    | 5.00    | 4.4340 | .6653             | มากที่สุด   |
| 9. กิจกรรมในชั้นเรียนเหมาะสม                                                           | 53 | 1.00    | 5.00    | 3.5660 | .7470             | มาก         |
| 10. การเรียนรู้ประโยคคิดเป็นสิ่งจำเป็น                                                 | 53 | 3.00    | 5.00    | 4.3774 | .7132             | มากที่สุด   |
| 11. ผู้เรียนควรแก้ไขประโยคผิดด้วยตัวเอง                                                | 53 | 1.00    | 5.00    | 3.9623 | .8312             | มาก         |
| 12. หัวข้อเรียงความควรมีความหลากหลาย                                                   | 53 | 3.00    | 5.00    | 4.1132 | .6403             | มาก         |
| 13. การฝึกฝนเรื่องการวางโครงเรื่อง<br>เรียงความเป็นสิ่งจำเป็น                          | 53 | 3.00    | 5.00    | 4.0000 | .6504             | มาก         |
| 14. ท่านชอบอ่านเรียงความให้เพื่อนฟังหน้าชั้น                                           | 53 | 1.00    | 5.00    | 2.8491 | .8637             | ปาน<br>กลาง |
| 15. ท่านชอบฟังเรียงความที่เพื่อนอ่าน                                                   | 53 | 1.00    | 5.00    | 3.1509 | .8180             | ปาน<br>กลาง |
| 16. การให้คะแนนความถูกต้องด้านไวยากรณ์และ<br>ความน่าสนใจของเนื้อหาควรมีสัดส่วนเท่าๆกัน | 53 | 3.00    | 5.00    | 3.9245 | .6460             | มาก         |
| 17. เรียงความควรเขียนเป็นการบ้าน                                                       | 53 | 2.00    | 5.00    | 4.4908 | .6968             | มากที่สุด   |
| 18. เรียงความควรมีความยาวเกินหนึ่งหน้ากระดาษ                                           | 53 | 1.00    | 5.00    | 3.1509 | .8412             | ปาน<br>กลาง |
| 19. ท่านชอบให้มิคนวิจารณ์เรียงความที่ท่านเขียน                                         | 52 | 1.00    | 5.00    | 3.6154 | 1.0127            | มาก         |
| 20. ท่านชอบเขียนเรียงความ                                                              | 53 | 1.00    | 5.00    | 3.1698 | .9143             | ปาน<br>กลาง |

จากผลที่แสดงในตารางที่ 2 ซ้ำว่า ผู้เรียนคิดว่าตำราที่ใช้อยู่ปัจจุบันมีความยากง่ายอยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการให้เพิ่มจำนวนคำศัพท์ สำนวน คำอธิบายไวยากรณ์ และแบบฝึกหัดท้ายบท ให้มากขึ้นกว่าเดิม

ในด้านวิธีการสอนที่ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนฝึกการวางโครงเรื่อง ฝึกวิเคราะห์และเรียนรู้ประโยคผิดด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนเห็นด้วยมาก และสำหรับเกณฑ์การให้คะแนนและการให้เขียนเรียงความในหัวข้อต่างๆกันนั้น ก็ตรงกับความประสงค์ของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่

สำหรับวิธีการเขียนเรียงความที่ให้ทำเป็นการบ้าน ผู้เรียนเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ในเรื่องความยาวของเรียงความที่ควรเกินหนึ่งหน้ากระดาษนั้น ผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลาง ซึ่งสันนิษฐานได้ว่ามีปัจจัยอื่นๆเป็นตัวแปร เช่น ความยากง่ายของหัวเรื่อง ความน่าสนใจของหัวเรื่อง หรือความถนัดของผู้เรียนที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ พบว่าผู้เรียนชอบอ่านเรียงความให้เพื่อนฟังหรือฟังเรียงความที่เพื่อนอ่านในระดับปานกลาง รวมทั้งชอบเขียนเรียงความในระดับปานกลางเช่นกัน แต่กลับชอบที่จะให้มีผู้วิจารณ์เรียงความของตนเองในระดับมาก

2.2 อุปสรรคในการเขียนเรียงความ

อุปสรรคของผู้เรียนในด้านการเขียน สรุปผลเรียงจากคำถามไปน้อย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

| ลำดับ | รายการ                                       | N  | จำนวนที่เลือก | ค่าร้อยละ |
|-------|----------------------------------------------|----|---------------|-----------|
| 1     | ยึดติดการแปลคำต่อคำจากภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น | 53 | 47            | 88.7      |
| 2     | รู้คำศัพท์น้อย                               | 53 | 45            | 84.9      |
| 3     | ขาดความแม่นยำในไวยากรณ์พื้นฐาน               | 53 | 37            | 69.8      |
| 4     | รู้อักษรคันจิน้อย                            | 53 | 34            | 64.2      |
| 5     | ขาดความคิดสร้างสรรค์                         | 53 | 24            | 45.3      |
| 6     | ขาดความเข้าใจในวัฒนธรรมของคนญี่ปุ่น          | 53 | 20            | 37.7      |
| 7     | ไม่มีพจนานุกรม                               | 53 | 12            | 22.6      |
| 8     | ไม่มีเวลาเขียนเพียงพอ                        | 53 | 11            | 20.8      |
| 9     | หัวข้อเรียงความที่ไม่น่าสนใจ                 | 53 | 7             | 13.2      |

จากข้อมูลในตารางที่ 3 ซ้ำว่าผู้เรียนยังไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างของโครงสร้างภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทยในการเขียนประโยค รู้คำศัพท์และอักษรคันจิน้อย ไม่แม่นยำด้านการใช้ไวยากรณ์พื้นฐาน มีความจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องฝึกฝนและให้ความรู้ด้านไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค คำศัพท์ และอักษรคันจิมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 45.3 ยังมีปัญหาด้านความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ไม่สามารถเขียนเรียงความได้ดี แต่ในด้านความรู้ด้านวัฒนธรรม พจนานุกรม เวลา และหัวข้อเรียงความ เป็นอุปสรรคที่ลดน้อยลงตามลำดับ ส่วนข้อคิดเห็นอื่นๆเพิ่มเติมในข้อ 2.2.10 นั้น มีผู้ตอบแบบสอบถามมา 11 คน ซึ่งเรียบเรียงความคิดเห็นได้ดังนี้

1. ในด้านคำศัพท์ ไม่รู้วิธีการใช้คำศัพท์ ส่วนวันที่ถูกต้อง หรือคำศัพท์ ส่วนวันที่คล้ายคลึงกัน
2. ในด้านไวยากรณ์ ไม่เข้าใจความแตกต่างของรูปประโยคที่คล้ายกัน
3. บัณฑิตอื่นๆ ได้แก่ ไม่ตรวจทาน สะเพร่า และความไม่เอาใจใส่เพราะมีงานวิชาอื่นมาซ้อนทับมากเกินไป

### 2.3 รูปแบบที่เหมาะสมในการเขียนเรียงความ

ข้อมูลจากแบบสอบถามตอน 2.3 สรุปผลได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

| ข้อ    | รายการ                                                                   | จำนวนที่เลือก | ค่าร้อยละ |
|--------|--------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------|
| 1 1.1  | ผู้เรียนเป็นคนกำหนดหัวข้อเรียงความ                                       | 20            | 37.7      |
| 1.2    | ครูผู้สอนควรเป็นคนกำหนดหัวข้อเรียงความ                                   | 33            | 62.3      |
| 2 2.1  | ควรมีตัวอย่างเรียงความ                                                   | 53            | 100.0     |
| 2.2    | ไม่ควรมีตัวอย่างเรียงความ                                                | -             | -         |
| 3 3.1  | ควรเรียนเพียงการเขียนประโยคสั้นๆ โดยแปลจากภาษาไทย                        | 5             | 9.4       |
| 3.2    | ควรเรียนการเขียนเป็นข้อความซึ่งมีใจความสัมพันธ์กัน                       | 48            | 90.6      |
| 4 4.1  | ควรมีตัวอย่างประโยคผิด                                                   | 52            | 98.1      |
| 4.2    | ไม่ควรมีตัวอย่างประโยคผิด                                                | 1             | 1.9       |
| 5 5.1  | ควรเขียนลงบนกระดาษเขียนเรียงความที่กำหนดให้                              | 52            | 98.1      |
| 5.2    | ควรพิมพ์ส่ง                                                              | 1             | 1.9       |
| 6* 6.1 | ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยคผิดในชั้น | 45            | 84.9      |
| 6.2    | ผู้สอนควรอธิบายประโยคผิดทั้งหมดโดยไม่ต้องถามความคิดเห็นผู้เรียน          | 7             | 13.2      |

\*ในข้อ 6 มีผู้ไม่ระบุ 1 คน

จากข้อมูลในตารางที่ 4 ชี้ว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความประสงค์ของผู้สอนซึ่งปฏิบัติอยู่ในวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 อยู่ คือ ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวข้อเรียงความ มีตัวอย่างเรียงความให้อ่าน ให้เขียนข้อความที่สัมพันธ์กัน มีตัวอย่างประโยคผิดให้ผู้เรียน ให้ผู้เรียนเขียนในกระดาษเขียนเรียงความที่แจกให้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในชั้นเกี่ยวกับประโยคผิด

#### 2.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้เรียนมีความคิดเห็นอื่นๆเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. ควรเพิ่มเติมเนื้อหาด้านไวยากรณ์ มีการอธิบายที่ละเอียดมากขึ้น เพิ่มเทคนิค การเขียนประโยคยาวๆ การใช้ประโยคที่สัมพันธ์กัน
2. ควรเพิ่มเติมด้านคำศัพท์
3. ควรมีแบบฝึกฝนไวยากรณ์เพิ่มเติม
4. ควรมีตัวอย่างเรียงความหลายๆตัวอย่าง และมีตัวอย่างเรียงความที่สร้างสรรค์หรือได้รับรางวัล
5. ควรใช้เวลาส่วนตัวกับผู้เรียนในการแก้ไขเรียงความ
6. ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองใช้คำศัพท์ใหม่ ๆ และไวยากรณ์ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น

#### 7. ควรเรียงลำดับหัวข้อเรียงความจากง่ายไปหายาก

สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เรียนจำนวน 2 คนโดยเลือกผู้ที่มีผลการเรียนวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 ในเกณฑ์ดี 1 คน และในเกณฑ์ปานกลาง 1 คนซึ่งทั้งสองคนมีความเห็นโดยรวมสอดคล้องกับข้อมูลจากแบบสอบถาม และเห็นด้วยอย่างมากกับการเรียนรู้ประโยคผิดจากเรียงความ รวมทั้งมีข้อเสนอแนะอื่นๆ อาทิเช่น

1. ให้มีการฝึกเขียนเรียงความเรื่องแรกๆในชั้นเรียนก่อนโดยมีครูผู้สอนคอยเป็นที่ปรึกษาในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์เพื่อสร้างความคุ้นเคยในการเขียนเรียงความ
2. ให้ผู้เรียนสามารถถามสิ่งที่ตนเองสงสัยเป็นการส่วนตัวผ่านทาง e-mail กับผู้สอน
3. ให้ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเตรียมบทเรียนมาล่วงหน้าโดยการส่งการบ้านและเดินตรวจก่อนเรียน
4. ให้ผู้สอนสอนไวยากรณ์หรือคำศัพท์เพิ่มเติมจากเรียงความที่ผู้เรียนแต่งมา เมื่อพบว่ามีการใช้ไม่ถูกต้อง

## สรุป

ผลการวิจัย “ คำราการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 ” พบว่า

1. คำราที่ผู้เรียนคาดหวัง เป็นคำราที่ประกอบด้วยตัวอย่างเรียงความมากกว่า 1 ตัวอย่างในแต่ละบท มีคำศัพท์ สำนวน อักษรคันจิ คำอธิบายไวยากรณ์อย่างละเอียด มีแบบฝึกหัดท้ายบทครบถ้วน และหัวข้อเรียงความควรมีความหลากหลาย

2. ด้านการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนเห็นด้วยกับการทบทวนไวยากรณ์ที่เคยเรียนมาก่อน การฝึกฝนการวางโครงเรื่อง การเรียนรู้ประโยคผิด วิธีการแก้ไขประโยคผิดด้วยตนเอง การเขียนเรียงความเป็นการบ้านโดยมีความยาวเกินหนึ่งหน้ากระดาษ และเกณฑ์การให้คะแนน

3. ทักษะคิดต่อการเขียนเรียงความนั้น พบว่าผู้เรียนชอบเขียน ชอบอ่านเรียงความของตน และฟังเรียงความผู้อื่นในระดับปานกลาง แต่กลับชอบให้มีผู้วิจารณ์เรียงความของตน

4. อุปสรรคหลักในการเขียนเรียงความ ได้แก่ อิทธิพลจากภาษาแม่ รู้คำศัพท์น้อย ขาดความแม่นยำในการใช้ไวยากรณ์พื้นฐาน และรู้อักษรคันจิน้อย ตามลำดับ

5. รูปแบบที่เหมาะสมในการเรียนวิชาการเขียนเรียงความสอดคล้องกับวิธีการที่ผู้สอนใช้อยู่ ในปัจจุบัน ได้แก่ การที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรียงความ มีตัวอย่างเรียงความ มีตัวอย่างประโยคผิด ให้เขียนข้อความซึ่งมีใจความสัมพันธ์กันเป็นเรียงความ เขียนเรียงความในกระดาษที่กำหนด และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยคผิดในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า ผลการวิจัยเบื้องต้นนี้มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัยในการพิจารณาข้อมูลเหล่านี้ประกอบการปรับปรุงคำราการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 รหัสวิชา 358231 และวิธีการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีการศึกษาต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับความประสงค์ของผู้เรียน

## บรรณานุกรม

- ภัทรวรรณ อยู่เย็นและคณะ. 2002. “การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของนักเรียนไทยที่เรียนเรียงความระดับกลาง.” วารสารมูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ 5: 97-112.
- สร้อยสุดา ณ ระนอง. 2546. “การศึกษาประโยชน์ผิดในเรียงความภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นและชั้นกลางของนักศึกษาชาวไทย: ปัญหาการใช้คำช่วย.” ใน เรื่องเติมการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 41 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, หน้า 448-455. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Ichikawa, Yasuko. 1997. **A Dictionary of Japanese Language Learners' Errors.** Tokyo: Bonjinsha.
- , 2001. “Nihongo no goyoo kenkyuu.” **Nihongo kyooiku tsuushin** 40: 14-15.
- Kanokwan Laohaburanakit. 2001. “Nihongo kenkyuu no genjoo.” **Kokubungaku kaishaku to kanshoo** 66: 175-180.
- Kushida, Eiko. 1998. “วิธีการสอนการเขียนเรียงความโดยเน้นประเด็นเรื่องการสื่อสารบนความแตกต่างทางวัฒนธรรม.” วารสารมูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ 1: 59-78.
- Mizutani Nobuko. 1997. “Topic in Language Teaching: Teaching Composition.” **Nihongo Kyooiku** 94: 91-95.
- Nishimura, Fumiko. 1998. “An Error Analysis of Letters of Apology Written by Intermediate-Level Students: From the Viewpoint of Appropriateness.” **Nihongo Kyooiku** 99:60-71.
- Soysuda Naranong and Ueda, Hiromi 2001. “A Comparative Study of Ungrammatical Errors by Thai Students: On “no” and “khong”.” **Nihongo kyooiku no tame no Ajia shogengo no taiyakusakubun deeta no shuushuu to koopasu no koochiku** (March): 132-143.
- Tanaka, Mari, Tsubone, Yukari and Hajikano, Are. 1998a. “Evaluation Criteria for Writing by Non-Native Speakers: A Comparision of Survey Results for Japanese Teachers and Non-Teachers.” **Nihongo Kyooiku** 96: 1-12.
- , 1998b. “Evaluation Criteria for Wriiting by Non-Native Speakers of Japanese: Factors Affecting the Evaluation of “Good Writing.” **Nihongo Kyooiku** 99: 60-71.